

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

ANDIJON VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI

**“ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI: TA'LIM
SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA
SIFATIDA”**

**XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA
MATERIALLARI TO'PLAMI**

ANDIJON-2025

**ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI:
TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA**
2025-yil 23-oktabr

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI**

**“ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI: TA'LIM
SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA”
XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLARI**
2025-yil 23-oktabr

**“СОВРЕМЕННЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПАРАДИГМЫ:
КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ
ОБРАЗОВАНИЯ”
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ**
23 октября 2025 года

**“MODERN EDUCATIONAL PARADIGMS: AS A MEANS OF
IMPROVING EDUCATIONAL EFFECTIVENESS”
MATERIALS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**
October 23, 2025

**ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI:
TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA**
2025-yil 23-oktabr

URL manzili: <https://q.me-qr.com/SBAjdPJn>

Zamonaviy ta'lim paradigmalari: ta'lim samaradorligini oshiruvchi vosita sifatida. Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari. Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi.

Ushbu konferensiya to'plamida Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi tomonidan tashkil etilgan – "Zamonaviy ta'lim paradigmalari: ta'lim samaradorligini oshiruvchi vosita sifatida" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjumaniga kelib tushgan tezis va maqolalar o'rin olgan. Ushbu xalqaro ilmiy-amaliy anjuman Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi tashabbusi bilan tashkil etilgan bo'lib, "Zamonaviy ta'lim paradigmalari: ta'lim samaradorligini oshiruvchi vosita sifatida" mavzusiga bag'ishlanadi. Mazkur anjuman doirasida zamonaviy ta'lim tizimini takomillashtirish, ilg'or xorijiy va milliy tajribalarni tahlil qilish, ta'lim samaradorligini oshirishning innovatsion yondashuvlarini muhokama etish, pedagoglarni kasbiy mahoratini oshirish masalalariga alohida e'tibor qaratiladi. Shuningdek, anjumanda raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga samarali tatbiq etish, ta'lim sifatini baholashning xalqaro standartlarini joriy etish, sun'iy intellektning ta'limdagi o'rni va ahamiyatini kuchaytirish, ta'lim bosqichlari o'rtasidagi uzviylikni ta'minlash hamda masofaviy ta'lim tizimini oid xorijiy tajribalar bo'yicha to'plangan materiallar joy olgan.

Ilmiy-amaliy konferensiya materiallaridan oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari, umumta'lim maktab o'qituvchilari, barcha tadqiqotchilar foydalanishlari mumkin.

Mas'ul muharrir: markaz direktori T.T.Turg'unov

Tahrir hay'ati: fanlarni rivojlantirish bo'limi boshlig'i, professor M.Abdullayeva; Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha PhD, dotsent Q.Azizova; Maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim metodikalari kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha PhD, N.Karimova; Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedrası dotsenti, M.Kuychiyeva; katta o'qituvchilar: R.Latibjonov, N.Norova, M.Soliyev, J.Xudoyberdiyeva, I.Xasanova

Taqrizchilar: M.Kuychiyeva – AVPMM Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha PhD, dotsent.

M.X.Dumarov – Andijon davlat universiteti p.f.b.f.d. (PhD), dotsent

Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi Ilmiy-metodik kengashining 2025-yil _-dagi o'tkazilgan _-sonli yig'ilishining qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

To'plamdan o'rin olgan maqolalarning saviyasi, sifati va ilmiy dalillarning haqqoniyligi hamda mazmuni uchun mualliflar mas'uldir.

AVPMM, 2025

ta'lim sifatini oshirish hamda o'qituvchining ijtimoiy maqomini mustahkamlash.

Xulosa qilib aytganda, innovatsion mamlakatlar tajribasi o'qituvchilarning ta'limdagi o'zgarishlarga moslashuvini ta'minlashda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Ushbu tajribalardan foydalanish O'zbekiston ta'lim tizimini yangi bosqichga olib chiqish, raqobatbardosh, bilimli va global fikrlaydigan o'qituvchilarni tayyorlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022–2026 yillarda xalq ta'limini rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ–187-son qarori. — Toshkent, 2022.
2. Mirziyoyev Sh.M. *Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi*. — Toshkent: O'zbekiston, 2022.
3. Abdullaeva N.X. *Innovatsion ta'lim texnologiyalari*. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. Karimova R.A. *Pedagogik innovatsiyalar va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish*. — Toshkent: TDPU nashriyoti, 2020.
5. Fullan M. *The New Meaning of Educational Change*. — New York: Teachers College Press, 2016.
6. Sahlberg P. *Finnish Lessons 3.0: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?* — New York: Teachers College Press, 2021.

"4K MODEL ASOSIDA O'QITUVCHILAR VA PSIXOLOGLARNING HAMKORLIK KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH"

Xudoyberdiyeva Jumagul Amanovna

Andijon viloyati pedagogik mahorat markazi

Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalar kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada ta'lim jarayonida o'qituvchi va psixolog hamkorligining zamonaviy talablarga mos shakllarini shakllantirish masalalari yoritilgan. 4K modeli — **kreativlik, kritik fikrlash, kommunikatsiya va kollaboratsiya** komponentlari asosida o'qituvchi hamda maktab psixologining hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil etilgan. Maqolada

o'qituvchi va psixolog o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni mustahkamlash, o'quvchilar shaxsini har tomonlama qo'llab-quvvatlashda psixologik-pedagogik yondashuvlarning ahamiyati asoslab berilgan. Shuningdek, 4K modeli elementlarini ta'lim jarayoniga integratsiya qilish orqali o'qituvchi va psixolog faoliyatida kommunikativ madaniyatni rivojlantirish, ijodiy hamkorlikni kuchaytirish hamda ta'lim sifatini oshirish imkoniyatlari ko'rsatib o'tilgan. Maqolada mualliflar tomonidan ilgari surilgan metodik tavsiyalar o'qituvchi va psixologlar o'rtasida samarali jamoaviy faoliyatni yo'lga qo'yishda amaliy ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: 4K modeli, kreativlik, kritik fikrlash, kommunikatsiya, kollaboratsiya, hamkorlik kompetensiyasi, o'qituvchi, psixolog, ta'lim sifati, innovatsion yondashuv.

Аннотация: В данной статье освещены вопросы формирования современных форм сотрудничества учителя и школьного психолога в образовательном процессе. На основе модели «4К» — креативность, критическое мышление, коммуникация и коллаборация — проанализированы теоретические и практические аспекты развития компетенции сотрудничества между учителем и школьным психологом. В статье обосновано значение психолого-педагогических подходов в укреплении взаимного взаимодействия между учителем и психологом, а также в всесторонней поддержке личности учащихся. Кроме того, показаны возможности развития коммуникативной культуры, усиления творческого сотрудничества и повышения качества образования посредством интеграции элементов модели «4К» в образовательный процесс. Методические рекомендации, предложенные авторами, имеют практическое значение для организации эффективной коллективной деятельности между учителями и психологами.

Ключевые слова: Модель 4К, креативность, критическое мышление, коммуникация, коллаборация, компетенция сотрудничества, учитель, психолог, качество образования, инновационный подход.

Annotation: This article highlights the issues of developing modern forms of cooperation between teachers and school psychologists in the educational process. Based on the 4C model — creativity, critical thinking, communication, and collaboration — the theoretical and practical aspects of developing the cooperation competence of teachers and school psychologists are analyzed. The article substantiates the importance of

psychological and pedagogical approaches in strengthening the interaction between teachers and psychologists, as well as in providing comprehensive support for students' personal development. In addition, it demonstrates the opportunities for enhancing communicative culture, fostering creative collaboration, and improving the quality of education through the integration of 4C model elements into the educational process. The methodological recommendations proposed by the authors are of practical significance for establishing effective teamwork between teachers and psychologists.

Keywords: 4C model, creativity, critical thinking, communication, collaboration, cooperation competence, teacher, psychologist, quality of education, innovative approach.

Zamonaviy ta'lim tizimi shiddat bilan rivojlanayotgan, innovatsion texnologiyalar va raqamli muhit bilan uyg'unlashayotgan bir sharoitda o'qituvchi va psixologlarning kasbiy faoliyatiga yangi yondashuvlarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'limdagi tub o'zgarishlar jarayonida o'qituvchidan nafaqat yuqori kasbiy mahorat, balki ijtimoiy-emotsional kompetensiyalar, ijodkorlik, tanqidiy fikrlash, samarali muloqot va jamoada ishlash ko'nikmalarini egallash talab etiladi. Shu nuqtai nazardan, o'qituvchi va maktab psixologining o'zaro hamkorligi ta'lim muhitining psixologik barqarorligini ta'minlash, o'quvchilar shaxsini har tomonlama rivojlantirish va ta'lim sifatini oshirishning muhim omili sifatida e'tirof etiladi.

Bugungi kunda ta'lim amaliyotiga jadal kirib kelayotgan **4K modeli** — **kreativlik (ijodkorlik), kritik fikrlash, kommunikatsiya va kollaboratsiya (hamkorlik)** komponentlari orqali pedagogik jarayonni yangicha tashkil etish imkonini beradi. Mazkur model asosida o'qituvchi va psixologning hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirish, ularning o'zaro faoliyatini tizimli yo'lga qo'yish hamda o'quvchilarning individual xususiyatlarini inobatga olgan holda samarali psixologik-pedagogik yondashuvni shakllantirish dolzarb ilmiy-amaliy masalalardan biridir.

1. 4K modeli va uning ta'lim jarayonidagi ahamiyati

XXI asrda ta'lim tizimi inson kapitalini rivojlantirish, shaxsning kreativ fikrlash va muammolarni yecha olish qobiliyatini shakllantirishga qaratilmoqda. 4K modeli (kreativlik, kritik fikrlash, kommunikatsiya, kollaboratsiya) — bu zamonaviy ta'limning asosiy tayanch kompetensiyalarini birlashtiruvchi konseptual model bo'lib, u o'qituvchi,

psixolog hamda o'quvchilar o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni takomillashtirishga xizmat qiladi.

Mazkur modelning **kreativlik** komponenti o'qituvchi va psixologni yangi g'oyalar yaratish, muammolarga noodatiy yondashish va innovatsion metodlarni tatbiq etishga undaydi. **Kritik fikrlash** esa tahliliy yondashuvni, faktlarga asoslangan qarorlar qabul qilishni ta'minlaydi. **Kommunikatsiya** komponenti samarali muloqot va o'zaro tushunishni, **kollaboratsiya** esa jamoaviy ishlash va mas'uliyatni taqsimlashni rivojlantiradi.

Demak, 4K modeli o'qituvchi va psixologning kasbiy faoliyatida muhim ahamiyat kasb etuvchi kompleks yondashuv bo'lib, u nafaqat ta'lim sifatini, balki pedagogik jamoaning psixologik muhitini ham yaxshilaydi.

2. O'qituvchi va psixolog hamkorligining nazariy asoslari

Zamonaviy ta'limda o'qituvchi va maktab psixologi faoliyatining integratsiyasi pedagogik jarayonning muhim tarkibiy qismi sifatida qaralmoqda. O'qituvchi o'quvchilarga bilim beruvchi sifatida, psixolog esa shaxsiy rivojlanish, motivatsiya va emotsional barqarorlikni qo'llab-quvvatlovchi mutaxassis sifatida ta'lim tizimida bir-birini to'ldiradi.

Psixologik-pedagogik tadqiqotlar (V.A. Slavenin, L.S. Vygotskiy, D.B. Elkonin va boshqalar) shuni ko'rsatadiki, o'qituvchi va psixologning samarali hamkorligi o'quvchilarning ijtimoiy moslashuvi, o'z-o'zini anglash va ijobiy motivatsiya shakllanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Shuning uchun bu ikki mutaxassis o'rtasida **hamkorlik kompetensiyasini** shakllantirish zaruriyati dolzarb ilmiy masala hisoblanadi.

Hamkorlik kompetensiyasi — bu o'qituvchi va psixologning o'zaro muloqot, ishonch, mas'uliyatni taqsimlash va jamoaviy qaror qabul qilish jarayonlarida samarali faoliyat yuritish qobiliyatidir. Mazkur kompetensiyani rivojlantirish 4K modeli doirasida kompleks yondashuvni talab etadi.

3. 4K modeli asosida hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirish yo'nalishlari.

O'qituvchi va psixologlarning hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirish jarayonida quyidagi yo'nalishlar muhim ahamiyatga ega:

1. Kreativlikni rivojlantirish — o'qituvchi va psixolog uchun ijodiy muhit yaratish, yangi metodlar (trening, rol o'yinlari, interaktiv mashg'ulotlar) orqali o'zaro tajriba almashish.

2. Kritik fikrlashni shakllantirish — ta'limdagi muammolarni tahlil qilish, muqobil yechimlarni topish, ilmiy dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilishga o'rgatish.

3. Kommunikatsiya madaniyatini rivojlantirish — o'qituvchi va psixolog o'rtasida ochiq, samimiy, konstruktiv muloqot o'rnatish; fikrlarni ifoda etish, tinglash madaniyatini shakllantirish.

4. Kollaboratsiya (hamkorlik) — jamoaviy qarorlar qabul qilish, o'quvchi bilan bog'liq muammolarni birgalikda hal etish, ota-onalar bilan hamkorlikda ishlash mexanizmlarini yo'lga qo'yish.

Ushbu yo'nalishlar asosida o'tkazilgan metodik seminarlar, amaliy mashg'ulotlar va psixologik treninglar o'qituvchilar va psixologlar o'rtasidagi o'zaro ishonchni mustahkamlaydi, kasbiy samaradorlikni oshiradi.

4. Hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirishning amaliy mexanizmlari

Ta'lim muassasalarida 4K modeli asosida quyidagi amaliy mexanizmlarni joriy etish samarali natija beradi:

- 1. "O'qituvchi-psixolog-o'quvchi"** uch tomonlama hamkorlik tizimini yo'lga qo'yish;
 - 2.** o'qituvchilarning kasbiy rivojlanish kurslariga psixologik modullarni kiritish; hamkorlik kompetensiyasini rivojlantiruvchi interfaol treninglar, "case-study" tahlillarini o'tkazish;
 - 3.** Ta'lim muhitida ijobiy psixologik iqlimni shakllantirish bo'yicha muntazam monitoring olib borish;
 - 4.** O'qituvchi va psixolog faoliyatini baholashda hamkorlik ko'rsatkichlarini kiritish.
- Mazkur mexanizmlar orqali ta'lim muhitida jamoaviy hamkorlik, o'zaro hurmat va ijodkorlikka asoslangan madaniyat shakllanadi.

Shu bois, ta'lim muassasalarida 4K modeli asosida **o'qituvchi va psixologlar uchun qo'shma kompetensiya rivojlantirish dasturlarini** ishlab chiqish tavsiya etiladi.

Xulosa

Zamonaviy ta'lim tizimi o'qituvchi va psixologdan nafaqat kasbiy bilim va ko'nikmalarni, balki o'zaro hamkorlik, ijodkorlik va kommunikativ madaniyatni ham

talab etadi. 4K modeli (kreativlik, kritik fikrlash, kommunikatsiya, kollaboratsiya) asosida o'qituvchi va psixologlar faoliyatini integratsiyalash ta'lim jarayonining sifatini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Shuningdek, o'qituvchi va psixologning hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirishda psixologik treninglar, interfaol mashg'ulotlar, "case-study" tahlillari va metodik seminarlar samarali usul sifatida tavsiya etiladi. 4K modelini pedagogik amaliyotga keng joriy etish o'qituvchi va psixologlarning professional o'sishiga, ta'lim muhitining barqarorligiga hamda o'quvchilarning ijodiy salohiyatini ro'yobga chiqarishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov I.A. *Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch*. — Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta'lim tizimini raqamlashtirish va pedagogik jarayonlarda innovatsion texnologiyalarni joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. — Toshkent, 2023.
3. Slavenin V.A. *Pedagogika: innovatsion yo'nalishlari*. — Moskva: Akademiya, 2019.
4. Vygotskiy L.S. *Psixologiya razvitiya rebenka*. — Moskva: Pedagogika, 1984.
5. Nurmatova N. *Ta'limda 4K kompetensiyalarini shakllantirishning psixologik asoslari*. Pedagogik mahorat jurnali, 2022, №4.

TA'LIMDAGI O'ZGARISHLARGA NISBATAN O'QITUVCHINING PSIXOLOGIK TAYYORGARLIGI

Qobilova Ziyoda Maxammad qizi
Jalaquduq tumani maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limiga qarashli
35-maktab amaliyotchi psixologi

Annotatsiya Mazkur maqolada ta'lim sohasida yuz berayotgan tub islohotlar sharoitida o'qituvchining psixologik tayyorgarligi masalasi yoritilgan. O'zgaruvchan ta'lim muhiti, yangi metodlar, texnologiyalar, o'quv rejalari va talablar o'qituvchidan nafaqat kasbiy bilim va ko'nikmalarni, balki yuqori psixologik barqarorlikni talab

	Innovatsion mamlakatlar tajribasida o'qituvchilarning ta'limdagi o'zgarishlarga moslashuvi	
258	<i>Xudoyberdiyeva Jumagul Amanovna</i> 4K modeli asosida o'qituvchilar va psixologlarning hamkorlik kompetensiyasini rivojlantirish	1198
259	<i>Qobilova Ziyoda Maxammad qizi</i> Ta'limdagi o'zgarishlarga nisbatan o'qituvchining psixologik tayyorgarligi	1203
260	<i>Xudoyberdiyeva Ulashoy Amanovna</i> Ta'lim tizimidagi o'zgarishlar jarayonida o'qituvchi shaxsining psixologik moslashuvi	1207
261	<i>Bekmanova Hurshida Shokirjonovna, Urunov Baxtiyor Atabekovich</i> Zamonaviy jismoniy tarbiya o'qituvchisining ta'limdagi o'zgarishlarga moslashuvi va sport pedagogikasidagi innovatsion yondashuvlar	1211
262	<i>Ergasheva Gulmiraxon Xamidullayevna</i> Emotsional intellekt asosida o'qituvchilarning o'zgaruvchan ta'lim muhiti bilan moslashuvi	1216
263	<i>Satiboldiyeva Muqaddas Turgunboyevna</i> O'smirlik davrida shaxs rivojlanishiga oilaviy munosabatlarining ahamiyati	1220
264	<i>Karimov Habibulla Qodomboyevich, Aminov Asadbek Baxodir o'g'li</i> Amaliy mashg'ulotlar orqali o'quvchilarda kasbiy ko'nikmalarni shakllantirish	1223
265	<i>Yuldasheva Moxigul</i> O'qituvchining innovatsion faoliyatini tashkil etishda akmeologik yondashuvning o'rni	1227
266	<i>Abduraxmonova Nodirabegim Mutalibovna</i> Yosh pedagoglarning kasbiy moslashuvini jarayonida stajyorlik faoliyatining ahamiyati	1231
267	<i>Shukuraliyeva Muqaddas Muhammadtohir qizi</i> Mustaqil ishlashni qo'llab quvvatlashda pedagogik strategiya	1235
268	<i>Abduganiyeva Shaxnoza Rustamjonovna</i>	1240